

KAUNO APYGARDOS TEISMAS

Biudžetinė įstaiga, A. Mickevičiaus g. 18, LT-44312 Kaunas,
tel. (8 37) 490941, faks. (8 37) 324164, el. paštas kauno.apygardos@teismas.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 293372420.

KORUPCIJOS TOLERANCIJOS LYGIO KAUNO APYGARDOS TEISME 2021 METAIS NUSTATYMO REZULTATŲ ATSAKAITA

2021 m. liepos 14 d.
Kaunas

Viešasis ir privatus sektorius Lietuvos Respublikoje nuolat siekia nulinės korupcijos tolerancijos, šiuo atveju ne išimtis ir Lietuvos Respublikos teismai, kurių pirmasis žingsnis link efektyvios nulinės tolerancijos korupcijai yra situacijos analizė, padedanti atskleisti nulinės tolerancijos korupcijai indeksą pačioje institucijoje. Atsižvelgiant į tai bei siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintus tikslus, Kauno apygardos teisme pirmą kartą 2021 m. birželio mėnesį buvo vykdoma apklausa, kurios tikslas buvo nustatyti, koks yra teismo teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (toliau – teismo darbuotojai) bendras požiūris į korupciją, kiek plačiai paplitęs šis reiškinys institucijoje pačių darbuotojų nuomone.

Siekiant nustatyti bendrą tolerancijos korupcijai lygį anoniminė apklausos anketa buvo išsiųsta visiems teismo darbuotojams bendru teismo elektroninio pašto adresu, prašant anketą užpildyti nuo 2021 m. birželio 15 d. iki 2021 m. birželio 30 d.

Apklausos metu anketą užpildė 52 respondentai, kurie sudaro 29,55 procentus tuo metu faktiškai dirbusių darbuotojų.

Žemiau aptariami užpildytos anketos klausimai.

Demografinė informacija apie respondentus

Iš 52 apklausoje dalyvavusių teismo darbuotojų 7 nėra sulaukę 30 metų amžiaus, 23 respondentai priklauso 31-40 metų amžiaus grupei, 15 respondentų priklauso 41-50 metų amžiaus grupei, o 7 respondentai priklauso amžiaus grupei, kuriai 51 ir daugiau metų. Tokie duomenys leidžia spręsti, jog apklausoje dalyvavo visų darbingo amžiaus grupėms priklausantys darbuotojai dirbantys teisme.

47 apklausoje dalyvavę respondentai nurodė turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą.

Iš 52 apklausoje dalyvavusių teismo darbuotojų tik du nurodė, jog turi trumpesnę nei vienerių metų darbo stažą teisme (3,8 procento nuo visų apklaustųjų), 13 respondentų nurodė teisme dirbantys nuo 2 iki 4 metų (25 procentai nuo visų apklaustųjų), 15 respondentų atsakė, jog teisme dirba nuo 5 iki 8 metų (28,8 procento nuo visų apklaustųjų), 4 respondentai nurodė, kad teisme dirba nuo 8 iki 10 metų (7,7 procento nuo visų apklaustųjų) ir 18 respondentų atsakė, jog teisme dirba daugiau nei 10 metų (34,6 procentų nuo visų apklaustųjų), pastarasis rodiklis pagal apklausos duomenis yra didžiausias.

Respondentų nuomonė apie korupcijos kaip reiškinio paplitimą Kauno apygardos teisme

Respondentų buvo klausama ar jie asmeniškai praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį Kauno apygardos teisme. Į šį klausimą 42 respondentai atsakė, jog praneštų, o 10 respondentų atsakė,

jog tai priklausytų nuo aplinkybių. Į išvestinį klausimą – nurodyti priežastis dėl, kurių nepraneštų atsakė 17 respondentų, iš kurių daugiausiai atsakymų (7) buvo, tai, kad respondentai nėra įsitikinę ar tai – korupcijos atvejis, 3 respondentai atsakė, kad nežino kur pranešti, po 2 respondentus atsakė, kad jų manymu tie, kurie praneša, lieka kalčiausi ir tai, kad jų manymu atvejis toks nereikšmingas, kad apie jį nėra prasmės pranešti, o po 1 respondentą atsakė – jog jų manymu nėra prasmės pranešti, nes su tuo susijusių asmenų vis tiek niekas nenuteistų, visi žino apie atvejus, bet niekas apie juos nepraneša, todėl ir respondentas nemano, kad turėtų pranešti ir tai, kad respondento apsisprendimą nulemtų aplinkybės.

Apklausoje buvo teiraujama respondentų nuomonės, kaip jie mano, ar Kauno apygardos teisme yra paplitusi situacija, kai teismo darbuotojams ar tarnautojams norima papildomai atsilyginti. Į šį klausimą respondentų nuomonės buvo skirtingos – 1 respondentas atsakė, jog jo manymu papildomo atsilyginimo situacija Kauno apygardos teisme yra paplitusi, 32 respondentų nuomone tokia situacija nėra paplitusi ir 19 respondentų atsakė, jog nežino. Tačiau, vis tik pastebėtina, jog į sekantį apklausos klausimą - „Ar yra buvę situacijų, kai Jums ar Jūsų kolegai buvo siūlomas kyšis vykdant darbinės funkcijas ar buvote kitaip darbe susidūręs su korupcija?“ visi 52 respondentai atsakė vieningai, kad su klausime nurodoma situacija susidūrę nebuvo. Be to visi 52 respondentai neigiamai atsakė ir į klausimus – ar per pastaruosius 5 metus yra gavę kyšį ar jautę spaudimą priimti kyšį.

Respondentų žinios apie korupcijos prevenciją bei tai kaip respondentai suvokia korupciją

Apklausoje teismo darbuotojų buvo klausama ar jie žino, kur reikia kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį. 39 iš 52 respondentų atsakė, jog jiems yra žinoma, kur reikia kreiptis norint pranešti apie galimai įvykdytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, tuo tarpu 13 respondentų atsakė nežinantys kam reiktų pranešti apie korupcijos atvejį.

Atviru klausimu apklausoje respondentų buvo prašoma paaiškinti kaip jie supranta kas yra kyšis. Apibendrinant visus atsakymus respondentai kyšį supranta kaip materialinį ar nematerialinį atlygį už asmens (pagal tarnybines pareigas) veikimą ar neveikimą.

Siekiant išsiaiškinti darbuotojų norą ištraukti į antikorupcinę veiklą Kauno apygardos teisme, respondentų buvo teiraujama ar jie norėtų dalyvauti tokioje veikloje. 9 respondentai atsakė norintys, 17 neišreiškė savo nuomonės, o 24 respondentai pasisakė, kad dalyvauti teismo antikorupcinėje veikloje jie nenorėtų.

Apibendrinus apklausos rezultatus daromos išvados

Vertinant respondentų atsakymą į klausimą ar jie praneštų apie korupcijos atvejį Kauno apygardos teisme stebima pozityvi tendencija, jog net 80,76 procentų iš visų apklaustųjų atsakė, jog apie tokį įvykį praneštų, o tuo tarpu nei vienas respondentas nepasisakė, jog apie galimą korupcijos atvejį neinformuotų. Tai leidžia daryti išvadą, kad tarp Kauno apygardos teismo darbuotojų vyrauja nulinė tolerancija korupcijai. Be kita ko vienas iš nulinei korupcijos tolerancijai svarbių aspektų yra tai, kad visi respondentai atsakė, jog nėra sulaukę pasiūlymų gauti kyšį ir nėra jautę spaudimo priimti kyšį, tokiu būdu spręstina, kad Kauno apygardos teismas kaip visuomenei atvira Institucija pozicionuoja save kaip korupcijai netolerantišką įstaigą.

Atlikus apklausą susirūpinimą kelia vienas aspektas – dalis teismo darbuotojų nežino kur reiktų kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį. Todėl žemiau nurodoma informacija kur galima kreiptis manant, jog buvo padaryta korupcinio pobūdžio veika:

- Kauno apygardos teismo Antikorupcijos komisijos pirmininką. Pranešėjų konfidencialumas ir anonimiškumas bus išsaugomi, o pateikta informacija vertinama laikantis teisingumo, sąžiningumo ir skaidrumo principų.
- Specialiųjų tyrimų tarnybą, el. paštas pranesk@stt.lt arba tel. Nr. (8 5) 266 3333.

Įvertinus apklausos duomenis buvo stebima darbuotojų nuomonės įvairovė vertinant tai kas yra kyšis, tokiu būdu siekiant tikslaus suvokimo išskiriama kyšio sąvoka bei pateikiamas sąvokos - korupcija apibrėžimas:

- **Kyšis** – bet kokia asmeninė nauda sau ar kitam asmeniui už (ne)teisėto sprendimo priėmimą vykdant įgaliojimus.

- **Korupcija** (lot. corruptio – „gadinimas“, „pirkimas“) yra suvokiama kaip bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, piktnaudžiavimas patikėta galia siekiant asmeninės naudos.

Atkreiptinas darbuotojų dėmesys, jog susidūrus su abejotinomis situacijomis, kada jie nėra tikri ar tokia situacija yra kelianti viešųjų ir privačių interesų konfliktą darbuotojas visada gali kreiptis į Kauno apygardos teismo antikorpucinę komisiją ar tiesiogiai į teismo pirmininką.

Antikorpucinės Komisijos pirmininkas

Marius Bartninkas

Nariai

Gabrielė Kaktienė

Edita Mikuličiūtė